

שיר ליום השבת

התורה מפרטת את ייחוסה של רבקה אמנו, "רבקה בת בתואל אחות לבן". ומבאר רש"י: "להגיד שבחה. שהיתה בת רשע ואחות רשע ומקומה אנשי רשע - ולא למדה ממעשיהם".

ועליה אמר המדרש "כשושנה בין החוחים" - "שאביה רמאי ואחיה רמאי ואנשי מקומה רמאין - וצדקת הזו יוצאת מבינתיים".
שבח מיוחד השתבחה רבקה, מעבר להיותה צדיקה, שלמרות סביבתה הרעה - נותרה בצדקוּתה. מעלה יתרה היא להתנהג אחרת מכולם.

רבי יעקב גלינסקי זצ"ל שאל את רבי חיים קניבסקי שליט"א:

כיצד כתבה התורה על בעלי החיים שהגיעו לתיבת נח "מהבהמה הטהורה תיקח שבעה שבעה איש ואשתו", וכי אצל בעלי החיים יש מושג של 'איש ואשתו'? השיב לו ר' חיים, שכיון שכל האנושות השחיתו דרכם, ואילו הם לא קלקלו - ממילא הם עלו בדרגה, והגיעו למעלת 'איש ואשתו'.
אם מתנהגים שונה מכולם, אזי מתעלים למעלה מיוחדת.
שואלים בן אדם: מדוע אתה עושה כך וכך?

והוא משיב: מה אתה רוצה ממני? כולם עושים כך. אני צריך להיות שונה מכולם? אדם נכנס לבית הכנסת לאחר שכבר עבר זמן תפילה, והוא רואה רבים נוספים שהגיעו לאחר זמן תפילה. הוא מרגיע את מצפונו בכך שרבים נכשלים בכך, וכי הוא צריך להיות צדיק יותר מהם?

אומר הרמב"ן: טענה זו רק מחמירה את התביעה כלפי אותו אדם. כי אם הוא רואה כיצד היצר מצליח להפיל ברשותו כל כך הרבה אנשים, אזי הוא צריך להיזהר בכפל כפלים שלא ייפול במלכודת היצר! והתביעה כלפיו גדולה יותר!

אם יאמר האדם: וכי אני צריך להיות צדיק מהם? הם עוד יעשו ממני בדיחה... אומר השולחן ערוך בסעיף א': "ולא יתבייש בפני המלעיגים עליו בעבודת ד'!" ועל השאלה, כיצד אפשר לצוות על האדם שלא להתבייש? עונה ר' דוד בריסק במשל:

יהודי אחד לא הצליח להירדם בלילה, ונעמד ליד החלון. לפתע ראה שלושה בחורים רצים-נסים, ותהה מה פשר ריצתם. עודו תוהה והנה הבחין שהם משליכים משהו לפח האשפה. לאחר רגע ראה שוטרים רצים. מיד הבין שמדובר בגנבים שברחו מפני השוטרים, ובדרך בריחתם השליכו את הגניבה לאשפה. עם אור ראשון הוא יורד למטה, פותח את הפח ורואה שטר של מאה דולר. זה כבר מתחיל להיות מעניין... הוא מסתכל לתוך הפח פנימה ורואה עוד שטר ועוד אחד. הריח אמנם לא משהו מיוחד, אבל מדובר במאות דולרים. או אז, וסליחה מכולם, הוא נכנס לתוך הפח ושש למצוא עוד שטר ועוד שטר. זה מלוכלך, אבל לא נורא, אפשר לנקות.

עוברים ושבים ליד הפח ראו אדם בפנים. הוא שומע אותם שחים זה עם זה: "אדם זה ודאי לא שפוי". האם הוא מתבייש מהם? עובר אדם נוסף ואומר: "אוי, רחמנות עליו, הוא יצא מדעתו. מכניס את הראש ומחטט באשפה". האם הוא מתבייש? ממש לא! כל רגע שהוא בפנים, הוא מוצא עוד ועוד שטרות. יש לו כבר אלפי דולרים. יגידו כולם מה שיגידו; הוא נהיה עשיר.

כאשר אדם עובד את ד' יתברך, אין גביר גדול ממנו.
כולם צוחקים עליו, אך הוא יודע שהוא מתעסק עם מיליונים. יש סיבה להתבייש? הם מרחמים עליו, אבל הרחמנות צריכה להיות עליהם!

אדם צריך להרגיש שבעשיית רצון ד' הוא רוכש מיליונים, ומי שחי בתחושה הזו אזי הוא יכול לקיים בקלות את צווי הרמ"א "ולא יתבייש בפני המלעיגים עליו".
זו היתה מעלתה של רבקה אמנו, שבתוככי פדן ארם, בין הרשעים והרמאים - שמרה על צדקותה.

(יחי ראובן)

מאורה של הפרשה

"ויעתר יצחק לנוכח אשתו"

על רבי ישראל אבוחצירא, ה'בבא סאלי' זצ"ל מסופר: אדם בשם ר.מימון היה חשוך בנים. הוא עבר סדרת בדיקות מסובכות בבית החולים 'הדסה' והרופאים אמרו לו כי הוא מקרה נדיר ביותר - אחד מני מיליונים - כל מערכת ההולדה אצלו ואצל אשתו תקינים לחלוטין, ובכל זאת אינו מסוגל להוליד.

בצר להם, ולאחר לבטים קשים החליטו הזוג לאמץ ילד. הם פנו לגורמים המוסמכים בבקשת אימוץ, בקשתם נענתה בחיוב, וכל ההליכים המשפטיים סוכמו וסודרו.

ברגע האחרון ממש, טרם קיבל את הילד לאימוץ, הפונה האיש על ידי ידידים לרבינו ה'בבא סאלי'. אך הוא ברוב צער וכאבו ענה: הרופאים כבר פסקו שאין שום תקווה... לבסוף נמלך בדעתו, והחליט בכל זאת ללכת לצדיק.

הוא ביקש מחתנו של ה'בבא סאלי' שיתלווה אליו.

בבואם לפניו שטח האיש את צרתו. ה'בבא סאלי' שקע במחשבות במשך מספר דקות, ופסק נחרצות: "בטל את בקשת האימוץ, והמתן עוד שנה וירחם ד'..."

קיבל האיש את דברי הרב, אך בלב כבד מאד.

לאחר שיצא, ישב ה'בבא סאלי' ובכה בדמעות שליש במשך שעה תמימה, ובפיו בקשה ותחינה לפני ריבון העולמים, כבן המתחשט לפני אביו.

"ריבונו של עולם!", זעק, "הרי הכל כשורה אצלו, ומדוע יקרה בו מקרה של אחד ממיליון שלא יכול להוליד, אנא אבקש ממך רובנו של עולם לפקוד את היהודי".

ואכן, שערי דמעות לא ננעלו, והאיש נפקד בסוף אותה שנה בתאומים, בן ובת.

(איש לרעהו)

נקודה למחשבה

הפסוק אומר "ויעתר יצחק לנוכח אשתו", ושואל המדרש מדוע התפלל יצחק מול רבקה, ולא הלך להתפלל בבית הכנסת?

אלא, כאשר אדם מתפלל לישועה עבור מישהו, הוא מזכיר את שם אמו.

במקרה של רבקה, שכל בני משפחתה היו רשעים, ובכללם אמה, הוא לא רצה להזכיר את שם האם, שלא יערבבו את חובות האם, דבר שיעכב את ישועתה של רבקה.

על כן מצא יצחק צעה, להתפלל לנוכח אשתו, ואם מתפללים עבור אדם בפניו, אין צורך להזכיר את שמו.

כך פטר עצמו מן הצורך להזכיר את שם האמא הרשעית.

נא לשמור על קדושת הגליון. אסור לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה.

הצלחה בחי': יוזמת העלון געה שלו. מש' אזולאי. מש' כהן. מש' צבי. מש' נדף **זוג הגון:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף, הדס בני מרים דבורה פנינה. הודיה אסתר בת לאה שרה אורית בת לאה **רפ"ש:** מיכל בת מרים דבורה פנינה. הלל בן יעל אסנת **לע"נ:** הגר"ע יוסף בן גורגיה ז"ל. יוסף בן רחל ז"ל שישון בן מסעודה ז"ל. דניאל בן אסתר ז"ל

בברכת שבת שלום וחודש טוב!

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו הר"ר אילן סכח בן סניורה ז"ל

להקדשת העלון ולהשתתפות בהפצתו: 054-8403899

מלאכת אופה (מבשל)

✪ אין המבשל בשבת מתחייב אלא עד שיתבשל התבשיל במקצת, ויהיה ראוי לאכילה לפחות בשעת הדחק "כמאכל בן דרוסאי".

ופחות משיעור זה אסור לבשל מדרבנן.

✪ תבשיל שנתבשל מקצת, כשיעור מאכל בן דרוסאי, אם עבר וגמר בישולו על הפלטה, אין לאוסרו משום מעשה שבת, ומותר באכילה.

✪ תבשיל שאינו מבושל כל צורכו, אסור להמשיך ולקרב בישולו בשבת.

ולכן אם פתחו את מכסה סיר החמין בליל שבת וגילו שהחמין עדיין לא מבושל כל צורכו, אסור להחזיר את המכסה ולסגור את הסיר.

ובדיעבד אם עבר וסגר את מכסה הסיר כאשר התבשיל המונח על הפלטה לא מבושל כל צורכו, התבשיל מותר באכילה.

ותבשיל שנתבשל כל צורכו, אין איסור להמשיך את תהליך הבישול.

(אור החלכה)

למה הדבר דומה?

איכר קם בבוקר, וראה תכונה בעמק - צוותות אנשים מתארגנים ועמלים.

סיפרו לו שזו אחת החוליות הסוללות את מסילת הברזל. ההמצאה העולמית החדשה. מסילת ברזל? מה זה?

מיום ליום התקדמה העבודה. השטח יושר, פסי הברזל נקבעו, והמסילה נמתחה. הוקמה תחנה ודגלים התנופפו. מחר תיערך נסיעת הבכורה.

המוני איכרים נרגשים התגודדו, ובשעה היעודה נראתה עננת עשן ונשמעה צפירה. מפלצת הפלדה הגיעה, מושכת קרונות.

מנהל העבודה פנה אליו זורח: "מה תאמר?" חקר: "כמה אנשים עבדו בבניית הרכבת?" "סדנת ענק הוקמה. מאות פועלים בה."

"וכמה עבדו בסלילת המסילה?"

"אלפים רבים". חוצה היא את כל המדינה.

"וכמה עלה המבצע?"

"מיליונים". כפי ששיער.

שרב שפתיו בבוז: "וכל זה כדי להוכיח שאפשר לדחור בלי סוסים?"

שטיא! האם חשב שהרכבת נוסעת כדי לנסוע, ותו לא?

לרכבת יש ייעוד, היא ממלאת תפקיד:

מסיעה משאות ומעבירה אנשים במהירות אל היעד המרוחק!

והאדם, האם חי כדי לחיות ותו לא?

הלא יש לו יעד, מה הוא?

חייבים לומר שזה יעד רוחני. להכיר בבורא, ולדבוק בו. לעשות רצונו, ולעובדו בלב שלם.

ורק לשם כך ניתנו בו דעה והשכל.

(והדחת)

עשיו המשתקף בראי

רבי נחמן מברסלב זצ"ל סיפר ספור שיש לו נגיעה לפרשתנו, והשלכה לכל אחד מאתנו. ארוך הסיפור, ונספרו בקצרה.

מעשה ביהודי ביש מזל, בכל מה ששלח ידו נכשל. אמרה לו אשתו: "הגיע לעיר מגיד עתידות, קוסם, מעלה באוב. לך אליו, אולי ישיא עצה, אולי ישנה את המזל לטובה!".

נחרד. יהודי מאמין ושומר מצוות היה, "חלילה", קרא, "התורה אסרה לפנות למכשפים ולהסתייע במגידי עתידות. ציוותה: תמים תהיה עם ד' א-לוקיך! פירש רש"י: אל תחקור אחר העתידות!".

לא הניחה לו, הכבידה מילים, הציקה. סרב וסרב, ולבסוף הלך.

נכנס לחדר האפולו, הקוסם טרף בקלפים, מלמל מלמולים, ואמר: "רואה אני שיש לך מזל רק בדבר אחד בלבד. בגניבה".

נבהל, וברח.

שאלה האישה "מה אמר?"

וענה: "מאומה, אמר שאינו רואה מוצא"

נאנחה האישה. עלה חיוך של שפתיו.

"מה מצחיק אותך?" שאלה.

ענה סתומות: "נזכרתי בבדיחה".

רטנה: "עולמי חשוך, ואתה מחיך? ספר לי, ואצחק אתך..."

לא רצה לספר, ניסה להתחמק, ולבסוף גילה: "מצחיק, תשמעי מה שהקוסם אמר..."

שמעה, החווירה וקראה: "חלילה וחס!"

אבל מצבם הלך והחמיר, לא היה לחם לאכול, הילדים בכו מרעב, והיא היססה: "אולי בכל זאת, אם זה המזל..."

"מה זה תדברי", רטן. "מוטב למות בכבוד, מאשר למות בחטא ובזיון!"

הרעב הציק, והרעיון נתקע, התפתל והתחבט, התלבט והתייסר, לא רצה ולא רצה, ולבסוף נכנע: עשרה שקלים יגנוב, לקנות לחם ותו לא.

המעשה הצליח, ברוב נקיפת מצפון והלמות לב.

קנה שלוש כיכרות לחם, להשביע רעבון ילדיו.

הלחם תם, והלחצים שבו. החלטתו התמסמסה, ולא רצה ולא רצה, והלך שוב. ושוב. ונתפס.

הן כבר אמרו: "סוף גנב לתלייה".

ולמרגלות הגרדום ראה את הקוסם, המייצג כאן את היצר הרע, עומד ומחיך: "אין לך מושג כמה התאמצתי" אמר, "כדי להביאך למעמד זה..."

זו תמצית הסיפור, אבל תמצית תמציתו הוא המשפט החוזר: "לא רצה ולא רצה ולבסוף הלך". משפט מוכר לנו כל כך!...

לפנינו יהודי טוב (כמונו!) הניחון בכל הידיעות הנכונות (כמונו!) ומחליט החלטות (כמונו!) ואין לו כח לעמוד בהן...

כמה פעמים החלטנו להוסיף על שיעורי התורה שלנו! הרי יודעים אנו שהם הבונים את האדם, הם הקניין האמתי והנצחי, הם המפתח לאושר, בשני העולמות -

נו, אז מה קרה? "אילוצים" רצינו ורצינו, ולבסוף ויתרנו. נגררנו, נסחפנו, והשלמנו...

כמה פעמים החלטנו שהעיתונות החילונית, על כל מיאוסיה, פריצותה, כפירתה, לא תעבור על סף ביתנו. נו, אז מה קרה? התמסמסה ההחלטה...

אם זקוקים אנו לראי, מגישה לנו אותו פרשת השבוע. ומזעזעת הדמות הנשקפת בו: דמותו של עשיו הרשע!

אביו הצדיק ביקשו לקחת את החץ והקשת, ולצוד ציד. לעשות לו מטעמים, ויברכו.

וחז"ל מספרים, שהיו לעשיו "בגדי חמדות", היה זה בגדו של אדם הראשון שהגיע לידי נמרוד, עשיו זכה בו כשהרגו. בגד, שכל החיות היו משתחוות לפני לובשו. אבל עשיו לא לבש, הניחו בבית, ויעקב אבינו התעטף בו לקבלת הברכות.

מדוע לא לבשו עשיו? הלא יצא לצייד, מדוע לא הקל על עצמו את המלאכה?

משום שהצטיין בכיבוד אב ואם: האב הורו לקחת חרב וחץ, לפיכך שומה עליו להתאמץ בצייד - ולפום צערא אגרא. איזה כיבוד אב!

אבל הכתוב ממשיך ואומר: "וילך עשיו השדה, לצוד צייד להביא".

ופירש רש"י: "מהו להביא? אם לא ימצא צייד, יביא מן הגזל".

ובתרגום יונתן מבואר שלא הצליח לצוד, 'ומצא כלב, ועשה ממנו תבשילים להביא לאביו'. כלב? ליצחק אבינו?! הזכו כיבוד האב בו הצטיין?

והתשובה, כה ידועה ומוכרת:

ההחלטה טובה הייתה, והרצון כנה. אבל היו "אילוצים", הצייד לא הצליח. אז לא רצה ולא רצה, ולבסוף הביא כלב...

זו דרכו של עשיו. אבל אנו, מצאצאיו של יעקב! עקביים נהיה. נעמוד בהחלטותינו!

(מעיין השוב)

"ויהי עשיו איש שדה ויעקב יושב אהלים"

כשהתורה רוצה לתאר מיהו עשיו ומיהו יעקב, היא אומרת שעשיו הוא "איש שדה" - 'אדם בטל'; ויעקב הוא "איש אהלים" - 'אהלו של שם ואהלו של עבר' (רש"י).

אם נשאל ילד מה ההבדל בין עשיו ליעקב? הוא ישיב שיש שק שלם של הבדלים. יעקב הוא דמות ה"אדם" שבמרכבה; ועשיו הוא סמל הרשע! באה התורה ואומרת: היסוד לכל הרשע של עשיו הוא היותו "בטלן"!

ואילו היסוד של כל המעלות אליהן העפיל יעקב, הוא היותו "יושב אהלים" - יושב ולומד בבית מדרשו של שם ועבר!

השורש לכל המידות והמעשים הוא: מי יושב ולומד ומי מתבטל...

(יחי ראובן)

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק" פרש רש"י: 'הוצרך לומר "אברהם הוליד את יצחק". לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, שהרי כמה שנים שהתה עם אברהם ולא נתעברה הימנו. מה עשה הקב"ה, צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, והעידו הכל: "אברהם הוליד את יצחק".' ויש להבין:

ראשית, הן אבימלך וכל ביתו הוכו באותה עת בכל נקביהם על פי דיבורה של שרה, ובוודאי היה זה דבר מפורסם, שאבימלך היה עקר כל אותו זמן.

שנית, אבימלך פייס את אברהם בצאן ובקר ועבדים ושפחות, ונתן לו אלף כסף, כדי שהכל ידעו שבעל כורחו החזירה, ועל ידי נס. שלישית, ביום המשתה הביאו הגבירות את תינוקותיהן ושרה היניקה את כולם, כמו שנאמר: "מי מילל לאברהם הניקה בנים שרה". וכתב ה'שפתי כהן' שבכך נסתמו טענות המלעיזים שמאבימלך נתעברה שרה.

ואם כן, ייפלא. איך יכולים היו ליצני הדור להלעז על שרה, והלא מכל צד מוכח שלא מאבימלך נתעברה. ומדוע נצרך הקב"ה ליצור קלסתר פני יצחק כפני אברהם?

ומכאן ראה שאין הלץ מתרשם מהוכחות וראיות, ואינו מתפעל כלל מהמציאות הטופחת על פניו ומוכיחה שיקרו. כי אין להקשות על הליצנים! ובליצנות, אפשר להכשיר כל שרץ ולהכפיש כל קודש, לשים חושך לאור ואור לחושך, מר למתוק ומתוק למר!

וכלפי מה הדברים אמורים? כלפינו!

על הפסוק: "גרש לך ויצא מדון ויושבת דין וקלון", פרש רש"י: 'גרש לך - יצר הרע'.

אם רק נגבר על ליצנותו, נשתחרר מצרתו: יצא מדון, יושבת דין, ולא יהיה קלון!

מה אומנותו של היצר הרע, מה פיתויו?

ניקח, לדוגמה, את פיתוי הנחש, הוא היצר הרע שאמר לחווה בגן עדן: "אף כי אמר א-לוקים לא תאכלו מכל עץ הגן". פרש ה'חדושי הרי"ם': "אף כי אמר א-לוקים, היינו: מה בכך שאמר. אמר, אז מה. ליצנות. ומשהחדיר רוח ליצנות, היתה לו כביכול "הוכחה": הנה, דחפה לעץ ולא מתה..."

ותמה ה'סטייפלר', מה הוכחה היא מנגיעה לאכילה? ומה הוכחה היא מדחיפה בעל כורחה לאכילה מרצונה? ובכלל, הוזרה שבים אוכלם ימותו, תחכה עד הלילה ותראה! בקצרה: הוכחה מופרכת מכל צד - אבל על ליצנות אין קושיא!

הדברים מופקעים מכל צד. איך נאמרו ואיך התקבלו?

התשובה: בליצנות. עליה, אין פירוט!

הוראה אחת יש, ואין בילתה: "גרש לך", והינצל!

(והגדת)

"ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שיער ויקראו שמו עשיו"

"ויקראו שמו עשיו" - 'הכל קראו לו כן, לפי שהיה נעשה ונגמר בשערו כבן שנים הרבה' (רש"י)

איך יתכן ששמו של תינוק נקבע על ידי "כולם", ולא ניתן לו על ידי אביו בברית המילה?

רבי חיים קניבסקי שליט"א עונה על כך לפי דברי המדרש:

מאחר שעשיו נולד אדמוני, חששו למול אותו ביום שמיני, שמא לא נבלע עדיין הדם באיברים, ויפרץ הדם החוצה בעת המילה, בלי יכולת להיעצר, וימות התינוק.

כאשר גדל עשיו, ביקשו יצחק אביו שימול, אך עשיו לא הסכים ולא נימול.

על כן, נותר שמו של עשיו כפי שקראו לו "הכל" - כל אנשי המקום, בעת היוולדו, ולא ניתן לו שם על ידי אביו.

(ומתוך האור)

"ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות"

'שנעקד על גבי המזבח והיה אביו רוצה לשחטו, באותה שעה נפתחו השמים וראו מלאכי השרת והיו בוכים וירדו דמעותיהם ונפלו על עיניו, לפיכך כהו עיניו' (רש"י)

כשנפטר **רבי אריה לייב בירנבוים זצ"ל**, עמד אביו - ראש ישיבת מיר בארה"ב, **רבי שמואל זצ"ל**, והספידו.

המחזה היה ממש מזעזע - אב שכול עומד ומספיד את בנו. אולם דבריו הכנים הרגינו והנמיכו מאד את עוצמת השאלות שניקרו בראשו של כל אחד מהנוכחים. וכך אמר:

למה הקב"ה פתח את הרקיעים כדי שהמלאכים יראו את העקידה, וכי בלי לפתוח את הרקיעים לא היה שייך שיראו את העקידה? אמנם על מתן תורה כתוב: "אתה הראית לדעת כי ד' הוא הא-לוקים", ומסביר רש"י: 'כשנתן הקב"ה את התורה, פתח להם ד' רקיעים, וכשם שקרע את העליונים, כך קרע את התחתונים, וראו שהוא יחיד'. אך שם מובן מדוע היה צורך בפתיחת הרקיעים, כדי להוכיח שד' הוא יחיד בעולם. אולם מה טעם קרע הקב"ה את הרקיע בעקידת יצחק? הדבר יובן בסיפור:

מסופר כי אחד מתלמידיו של הרמב"ן חלה מאד, והרמב"ן בא לבקרו. ראה הרמב"ן שהוא קרוב למיתה, ולכן פנה ואמר לו בעדינות:

"ראה, הנך הולך לעולם שכולו טוב. יש לי בקשה אליך -

מזה זמן רב מציקות לי כמה שאלות על ההנהגה של הקב"ה בעולם,

ואני מבקש ממך שכאשר תגיע לשמים תסייע לי בפתרון.

אתן לך פתק עם כל מיני שמות קדושים, כמו קמץ, ויקברו אותך עמו.

הפתק יפתח לך את כל שערי השמים, ותגיע על ידו עד כסא הכבוד,

תשאל את השאלות, ואחר כך תתגלה אלי ותמסור לי את התשובות."

וכך היה. התלמיד נפטר, קברוהו עם הפתק בידו, ואכן, לאחר שבעת ימי אבלו הוא הופיע אצל הרמב"ן בחלום, ואמר לו:

"הכל היה כמו שהרב אמר, נתנו לי להיכנס עם הפתק לכל מקום

והגעתי עד כסא הכבוד. שם רציתי לשאול את השאלות; ופתאום

ראיתי שאין לי שאלות כלל. הן פשוט נעלמו."

מה באמת ארע לתלמידו של הרמב"ן? האם הוא שכח את השאלות? לא ולא!

פשוט מאד! גילוי השכינה שם הוא כה גדול, עד שהכל נעשה ברור!

השאלות נובעות רק מפני שבעולם החומרי המחק מגילוי כבודו

יתברך הוא עצום, ההסתר משפיע מאד, ולכן מתעוררות שאלות;

אבל שם, בשמים, אין שאלות כלל.

ואמר הרמב"ן לתלמידו:

"לתשובה הזאת חייתי. לכן שלחתי אותך."

והוסיף הרב בירנבוים ואמר:

לכן פתח הקב"ה למלאכים את הרקיעים בשעת העקידה.

כי אם לא כן, הם כלל וכלל לא היו מתרגשים מהעקידה, שהרי שם

בשמים אין בכלל שאלות. לפיכך פתח להם את הרקיע, והראה להם

כיצד נראה הדבר בעולם הזה.

וכשראו את העקידה כפי שזה מתקבל בעיני העולם הזה, עם כל

השאלות והתמיחות והרגשות שהדבר מעורר, מיד הם התחילו לבכות.

אם היו רואים את המחזה משם, דרך המראה הנגלית שברקיע,

לא היו מתעוררות להם כלל שאלות, לא צער ולא דמעות.

שם מבינים שכך טוב יותר!

גם בעולם הזה ישנם דברים שאנשים מבינים אחרי הרבה זמן, וישנם דברים שמבינים רק בעולם האמת.

אנו עומדים יום יום בפני השאלות הללו, ולמעשה אין כמעט תשובות, פשוט לא מבינים כלום.

עלינו לדעת, כי שם למעלה אין שאלות!

כדי להביא את המלאכים למצב שלנו פה, צריך היה לפתוח בפניהם

את כל הרקיעים, כדי שיבינו אותנו, כדי שיבכו כמונו.

רק לעתים, הקב"ה מגלה לנו גם את סוד הנהגתו, ואז השאלות

סרות, הכל מובן, אין טענות ואין קושיות.

(ומתוך האור)

"הקול קול יעקב, והידיים ידי עשיו"

אמרו במדרש: "כוחך גדול מכוחו. עשיו, אם תופס את האדם - הרי הוא בידו, ואם בורח - אינו יכול לעשות לו דבר; אבל אתה, אפילו אם אדם בורח מסוף העולם ועד סופו - 'הקול קול יעקב'. אתה אומר תפילה בבית הכנסת, והרי הוא נופל בידך מעצמו!"

הפתגם השנון

כשרא חשיוני נולדת

יש אִנְשֵׁי שְׂאֵנִים קִירָא; ויש שְׂאֵנִים נִמְלָא רִיא.

דיוויד מילר הוא איש עסקים חרדי, צעיר, אשר נאלץ מעת לעת לטוס ברחבי U.S.A. לפגישות עסקים.

מלבד מזוודת המסמכים שלו, הוא מחזיק צמוד ללב את תיק התפילין שלו, העטוף בקטיפה כחולה שעליה רקום באותיות זהב ראשי התיבות של שמו: M.M.

דיוויד מקפיד לא להפסיד תפילה במניין, שלא לדבר על מסירותו לומר שמע של שחרית בזמן לפי שיטת ה"מגן אברהם".

באותו יום היה אמור דיוויד לטוס במטוס של חברת יונייטד טיסה 175, לפגישה עסקית שממנה היה עתיד לקטוף סכום נכבד ויפה.

שעתיים טיסה הפרידו בינו לבין העסקה. הוא המתין בטרמינל הנוסעים רחב הידיים לאיתות לעלות למטוס.

האיתות הגיע, ודיוויד חמוש במזוודת המסמכים בידו השמאלית ובידו הימנית תיק התפילין, רץ לכיוון המנהרה המובילה לכבש המטוס. לפתע צלצל הפלאפון בכיס חולצתו. דיוויד נעצר, היתה זו אשתו.

"כן, רבקה", השיב והניח את תיק התפילין על כסא סמוך. הוא יישר את הפלאפון על אוזנו והמשיך לצעוד. דיוויד עלה בזריזות לכבש, נכנס למעבה המטוס ותפס כיסא במחלקת עסקים בצד הימני. הוא הביט בשעונו והבחין כיצד דלת המטוס נסגרת אחרי הנוסע האחרון שעלה.

לפתע הבחין שתיק התפילין הכחול והיקר איננו מונח על ברכיו.

"איפה שכחתי אותו?" הרהר. ואז נזכר, התיק מונח לא רחוק מכאן. המטוס התחיל לנוע.

דיוויד הנסער פנה לדייל וביקש: "אנא, בקש מהטייס להמתין לי דקה, שכחתי את התפילין שלי בכניסה למנהרה המובילה למטוס. 30 מטר מכאן".

הדייל השיב בנמוס אמריקני: "סליחה אדוני, יש לוח זמנים מדוקדק, הדלת כבר סגורה". דיוויד לא וויתר.

"אני מבקש לשוחח עם הטייס. יהודי לא יכול להישאר בלי תפילין".

נוסעי המטוס הצטרפו למקהלה: "תנו לו לרדת, תוך דקה וחצי הוא חוזר עם התפילין...".

הטייס התעקש: "סליחה, עם כל הכבוד לתפילין שלך, לחברתנו יש כללים... ואנחנו גם תלויים בלוחות הזמנים של נמלי התעופה ובנתיבי הטיסה...".

מילר הצעיר לא ויתר. הוא מתחנן, הם מסרבים.

"יכולתי כבר כמה פעמים לצאת ולחזור", זעק, "נפלתם על הראש?"

בשלב מסוים הטייס נכנע והודיע לנוסע הבעייתי: "דידי, אני פותח לך את הדלת, אבל לא תוכל לחזור. אני טס. גוד באי".

דיוויד ניסה לשכנע שהוא כבר חוזר, הוא פרץ מן המטוס ושעט לעבר המנהרה, בכניסה היה מונח תיק התפילין על אותו כיסא.

הוא פנה בריצה חזרה לעבר המטוס... אך מאוחר מדי -

מנועי הסילון הרעישו וציפור הברזל שעטה לקראת מעופה.

הבעת אכזבה ניכרה על פניו. העסקה בסכנה. טיסה 175 של יונייטד מעולם לא הגיעה ליעדה המקורי.

מחבלי "אל - קעידה" השתלטו על צוות המטוס באמצע הטיסה, ונווטו אותו לעבר בניי התאומים, ניו יורק.

אסון ה-11 בספטמבר 2001 למניינם.

על פי התוכניות המדוקדקות והשטניות של חניכי בן-לאדן, היו אמורים שני המטוסים להתנגש בטווינס.

באותה שניה ממש - כך תוכנן - יפגעו מטוסי הנוסעים במגדלי הענק, ויגרמו לדליקה עצומה בממדים דמיוניים, מה שאמור היה להפוך את הפיגוע לקטלני פי כמה.

18 דקות נמשך הוויכוח בין דיוויד מילר העקשן לבין צוות המטוס.

ח"י דקות בדיוק.

באותן 18 דקות, מן הבהלה עקב פגיעת המטוס הראשון, הספיקו להימלט מן הבניין השני שעדיין ניצב על תילו, 10,000 בני אדם. בתוכם אלפי יהודים שקיבלו את חייהם במתנה בזכות התפילין של דיוויד מילר, וליתר דיוק, בזכות מסירות נפשו לא לאבד מצוה יקרה זו.

דקות של חיים אלו נמשכו כמו נצח, כאשר אף אחד עדיין לא העלה בדעתו שמטוס שני עומד להתרסק.

הפאניקה מהתנקשות המטוס הראשון עשתה את שלה.

רבבת בני אדם שנמלטו משם ניצלו מן התופת האימתנית!

יהודי צעיר שמוסר נפשו על מצוות תפילין, גם אם על פניו הוא הולך להפסיד כסף, וכסף גדול -

ובוחר לעשות רצון ד', לפני רצון הכיס -

הוא זוכה לקיים רבבות עולמות שניצלו.

עשיר שירד מנכסיו, נכנס **לאדמו"ר מסוקולוב רבי יצחק זעליג זצ"ל** ותינה צרותיו. "אין לי מנוחה יום ולילה" התאונן האיש "ואיך אני יכול להתפלל במצב כזה?"

השיב לו רבי יצחק זעליג: "שנינו במסכת סנהדרין ביקש נבוכדנצר לומר שירה, בא גבריאל וסטרן על פניו. שאל **הרבי הזקן מקוצק**: 'וכי לא רצו בשמים לשמוע את שירת נבוכדנצר? אלא, רצו לראות, איך הוא שר אחרי סירת לחי'... את תפילתך מתוך הרחבת הדעת כבר שמעו בשמים. ועתה, רוצים לשמוע את תפילתך מעוני... מדוע לא תתפלל?'..."

(חידושים מספרים)

מ"ח קנייני התורה

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

סיפר **רבנו הגאון מפוניבז' רבי יוסף כהנמן זצ"ל**, ששאל את **ה'חפץ חיים'**, מדוע ראשי הישיבות צריכים לצאת לגלות ולכתת רגליהם על פתחי נדיבים; ואילו אצל הגוים יש מושג שאדם עשיר נותן תרומה גדולה מאד להחזיק מוסד למשך שנים רבות.

אם היה קיים כזה מושג אצלנו (להבדיל) הרי היו ראשי הישיבות פנויים להתמיד על התורה ועל העבודה!

ענה לו ה'חפץ חיים' על פי הגמרא בסוף כתובות: 'כל מי שאינו עוסק בתורה - איננו קם לתחיית המתים' ואפילו אם קיים את כל המצוות.

לכן מסובב הקב"ה שראשי הישיבות יצטרכו לכתת רגליהם בכל העולם כולו, כדי שאותם יהודים שלא זכו ללמוד תורה - יזכו לתמוך בלומדי תורה, ועל ידי זה יקומו לתחיית המתים.

נמצא, שלא הנדיבים עושים טובה לישיבות שמחזיקים אותם, אלא בדיוק בהיפך, שהישיבות מצילות אותם. שיקומו לתחייה! בלעדי זה לא היו קמים לתחיית המתים. ואותם נדיבים חייבים להיות אסירי תודה לאותם ראשי ישיבות שמכתתים רגליהם, ומצילים הצלה נצחית את כל התומכים בה.

(לשכנו תדרשנו)

מה בין יעקב לעשיו

התורה נצחית היא, ולקחיה נצחיים. גם מפרשת יעקב ועשיו יש להפיק לקחי נצח.

על האדם להתבונן על מחנהו של מי אני נמנה, על מחנה יעקב - או על מחנה עשיו! בכל מעשה שלו חייב הוא לבחון: האם זה מעשה של יעקב, או של עשיו!

כיצד יבחן? מה בין יעקב לעשיו?

שמותיהם מרמזים על מהותם: "יעקב" הוא מלשון עקב, סוף; ואילו "עשיו" - הא שווא, כלומר: זה כלום. אפס, ריקנות.

בכל מעשה שהאדם עושה יתבונן: אם יש לו מטרה ותכלית - מעשה של יעקב הוא. אך אם אין בו מאום, אלא "סתם כך", בידור ופיזור, הבל וריק - הא שווא, עשיו ותו לא.

סח הגאון רבי יצחק בלאזר זצ"ל:

פעם הלכתי עם **הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל**, וסיפרתי לו משהו שהתרחש בעולם, מתוך מטרה מסוימת. כשסיימתי שאל: "האם היתה לך כוונה כלשהי בסיפור?" עניתי בחיוב, וביקשתי להסביר מדוע סיפרתי. אך הוא קטע את דברי: "אינך צריך להתנצל. רציתי רק לדעת האם היתה לך איזו מטרה, ולא היו אלו דברי סרק!"

נשים לב: תרבות שלמה של "עשיו" אופפת אותנו. של העברת זמן, של בילוי עקר, בלא מטרה. תשעים אחוזים מן העתונות - הבל (שלא לדבר על השחתה והרעלה!), תשעים אחוז מן הבידורים - הבל. כל הצעות הביילוי והנופש, כל מדוחי הספורט והתרבות, הכל "הא שווא", אפס חלול!

ולעומתם - שעה של תפילה, לימוד תורה, אמירת תהילים, מהנה את הנפש, מחיה את הנשמה, מפרה את המחשבה. מאירה את היום, ומקנה עולם הבא: "יעקב", עם מבט לעקב ולסוף, עם מטרה ויעוד, קרן ופירות!

"מודים אנחנו לך, ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא מיושבי קרנות!".

(מציין השבוע)